

आयुक्त पशुसंवर्धन, महाराष्ट्र राज्य, पुणे - ०१ यांचे कार्यालय

क्रमांक: राकृवि/४० + २ शे.ग.महामंडळ/४०६/२०१४, पसं १३, पुणे-७ दिनांक:- ०९/०९/२०१४

विषय -राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेअंतर्गत अवर्षण प्रवण क्षेत्रातील तालुके, मुंबई व मुंबई उपनगरे वगळून ग्रामीण भागातील लाभार्थ्यांना ठाणबंद पध्दतीने संगोपन करण्यासाठी ४० + २ शेळी गट स्थापन करणे या प्रकल्प अंमलबजावणीसाठी सन २०१४-१५ मार्गदर्शक सूचना.

संदर्भ:- महाराष्ट्र शासन निर्णय क्रमांक- पविआ -२०१४/प्र.क्र.- ७०/पदुम-३, मंत्रालय विस्तार, मुंबई -३२, दिनांक. १२/०८/२०१४.

राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेअंतर्गत ग्रामीण भागात लाभार्थ्यांना ठाणबंद पध्दतीने संगोपन करण्यासाठी पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी महाराष्ट्र मेंढी व शेळी विकास मंडळामार्फत ५० % अनुदानावर ४० + २ शेळीगट स्थापन करणे या प्रकल्पास सन २०१४-१५ या वर्षात संदर्भात शासन निर्णयानुसार प्रशासकिय मंजूरी प्रदान झालेली असून या प्रकल्पाची अंमलबजावणी करताना संदर्भित शासन निर्णयातील सर्व तरतुदी, अटी व शर्तीचे आणि निर्देशांचे काटेकोरपणे पालन करावे.

अ) योजनेच्या सर्वसाधारण मार्गदर्शक सूचना:

१. अवर्षण प्रवण तालुके, मुंबई व मुंबई उपनगरे वगळता इतर तालुक्यातील सर्व प्रवर्गातील बेरोजगार लाभार्थ्यांना प्रकल्पांतर्गत लाभ मिळविण्यासाठी अर्ज करात येईल.
२. या प्रकल्पांतर्गत प्रतिगट प्रति लाभार्थी ५० टक्के शासकीय अनुदान अनुज्ञेय आहे व उर्वरित ५० टक्के लाभार्थी हिस्सा राहिल.
३. या प्रकल्पांतर्गत जिल्हानिहाय गट वाटपाचे उद्दिष्ट व अनुषंगिक अनुदान सोबत जोडलेल्या जांडपत्रात दर्शविण्यात आलेले आहे. त्यानुसार उद्दिष्ट पूर्ततेसाठी प्रक्षेत्र व्यवस्थापक यांनी जिल्हा उपायुक्त पशुसंवर्धन हयांच्या मदतीने नियोजन करावे.
४. लाभार्थ्यांचे वय वर्ष १८ पेक्षा कमी व ५० पेक्षा जास्त नसावे.
५. लाभार्थीकडे ४० शेळ्या + २ बोकड गटासाठी निवारा उभारण्यासाठी आवश्यक ३ गुंठे जागा स्वतःची अथवा भाड्याची असावी.
६. ठाणबंद शेळीपालनामध्ये हिरव्या चैरणीचे उत्पादन आवश्यक आहे. त्याकरिता लाभार्थ्यांच्या किंवा त्यांच्या कुटुंबाच्या मालकीचे किमान एक एकर सिंचनाची सुविधा असलेले क्षेत्र असावे.
७. लाभार्थी निवडतांना ३०% महिला लाभार्थ्यांना प्राधान्य देण्यांत यावे.
८. लाभार्थी निवडतांना ३ % विकलांग लाभार्थ्यांना प्राधान्य देण्यांत यावे.

९. या प्रकल्पा सारख्या व तत्सम वैयक्तिक लाभाच्या योजनेतर्गत लाभ घेतलेल्या लाभार्थ्यांना या योजनेतर्गत लाभ अनुज्ञेय राहणार नाही.
१०. या प्रकल्पातील निवड झालेल्या लाभार्थ्याने वनक्षेत्रास बाधा/ नुकसान पोहचणार नाही अशा रितीने शेळी गटाचे संगोपन करावे.
११. लाभ घेतल्यानंतर कमीत कमी ५ वर्ष हा व्यवसाय करणे बंधनकारक आहे.
१२. या प्रकल्पांतर्गत निवड केलेल्या लाभार्थ्याने सर्वप्रथम स्वहिस्साच्या रक्कमेतून शेळ्यांच्या निवाऱ्याचे बांधकाम व इतर मुलभूत सुविधा उभाराव्यात, शेडचे (निवारा) बांधकाम सोबतच्या नमुना नकाशाप्रमाणे करावे. यामध्ये बांधकाम ६५० चौ.फुट व २००० चौ. फुट खुली जागा कुंपणाने बंदिस्त करावी. कुंपणासाठी जाळी/तार/स्थानिक मटेरियलचा वापर करावा. लाभार्थ्याने केलेले शेळ्यांच्या निवाऱ्याचे बांधकाम उभारलेली मुलभूत सुविधाची प्रत्यक्ष तपासणी व मुल्यांकन संबंधित तालुक्यांचे पशुधन विकास अधिकारी (विस्तार) यांनी करून त्याप्रमाणे तसा अहवाल संबंधित प्रक्षेत्र व्यवस्थापक यांचेकडे सादर करावा. **सदर अहवालानुसार संबंधित प्रक्षेत्र व्यवस्थापक हे उर्वरित कामासाठी शासकीय अनुदानाची रक्कम बँकेकडे (कर्ज प्रकरणी) अथवा लाभार्थ्यांच्या बँक खात्यामध्ये (लाभार्थी हिस्सा प्रकरणी) जमा करावी.**
१३. शेळ्यांच्या निवाऱ्याचे बांधकामाव्यतिरिक्त ४० शेळ्या +२ बोकड गटातील बाबींसाठी मुल्यानुसार उर्वरित लाभार्थी हिस्सा जमा करून घ्यावा त्यात अनुदानाची रक्कम मिसळून पुढील खरेदी करून वाटप करण्यात यावे.

#### ब) लाभार्थी निवड प्रक्रिया:

१. प्रकल्पांतर्गत लाभार्थीची निवड करण्याकरिता जिल्हा पशुसंवर्धन उपायुक्त व संबंधित प्रक्षेत्र व्यवस्थापक यांच्या कार्यालयामार्फत आवश्यक ती प्रसिध्दी देऊन लाभार्थींकडून अर्ज मार्गाविण्यांत यावेत.
२. प्रकल्पांतर्गत लाभार्थीचे अर्ज पशुधन विकास अधिकारी (विस्तार), पंचायत समिती यांचे स्तरावर स्विकारावेत, अर्ज स्विकारण्यासाठी मुदत निर्धारित करून लाभार्थी निवड प्रक्रिया पूर्ण करावी. आदर्श आचार संहिता २०१४ चे कुठल्याही प्रकारचे उल्लंघन होणार नाही याची दक्षता घ्यावी.
३. लाभार्थ्यांची निवड ही शासन निर्णयात नमूद केलेल्या लाभार्थी निवड समितीद्वारे करण्यांत यावी.
४. निवड झालेल्या लाभार्थ्यांची, निवड यादी प्रसिध्द करून प्रतिकायादी तयार करावी. जेणेकरून निवड झालेल्या लाभार्थ्यांपैकी काही लाभार्थ्यांनी असमर्थता दर्शविल्यास त्यांच्या ऐवजी प्रतिकायादीतील लाभार्थीस क्रमनिहाय निवड समितीच्या मान्यतेने करण्यात यावी.
५. निवड केलेल्या लाभधरकांची यादी पुढील कार्यवाहीसाठी संबंधित प्रक्षेत्र व्यवस्थापक, पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी मंडी व शेळी विकास प्रक्षेत्राकडे पाठविणेत यावी.

#### क) शेळी गटाची खरेदी प्रक्रिया:

१. खरेदी प्रक्रिया सुरूलीत पार पाडण्यासाठी आवश्यक ते नियोजन संबंधित प्रक्षेत्र व्यवस्थापक यांनी करावे.
२. प्रस्तुत प्रकल्पात लाभार्थ्यांना लाभ देताना पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी महाराष्ट्र मंडी व शेळी विकास महामंडळाच्या प्रक्षेत्रावरून शेळी गट खरेदी करण्यात यावा. शेळी गट खरेदी जिवंत वजन दरावर करण्यांत

- यावी. त्याकरिता पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी महाराष्ट्र मेंढी व शेळी विकास मंडळामार्फत निश्चित केलेल्या दराप्रमाणे करण्यांत यावेत. शेळीचे वय किमान ६ महिने व बोकडाचे वय किमान ८ महिने आवश्यक राहिल.
३. प्रकल्पामधील ६ महिन्याच्या शेळीचे वजन सरासरी १८ कि.ग्रॅ. व ८ महिन्याच्या बोकडाचे वजन सरासरी २४ कि.ग्रॅ. लाभार्थ्यास देणे अभिप्रेत आहे. मेंढी व शेळी विकास महामंडळाच्या प्रक्षेत्रावर उपरोक्त दर्शविलेले वजनाच्या तंतोतंत वजनाचे शेळी अथवा बोकड उपलब्ध हाणे शक्य नाही. त्यामुळे एकूण ४० शेळी व २ बोकड यांचे सरासरी वजन विचारात घेऊन गटाची रक्कम निश्चित करावी. तथापी शेळीचे वय ६ महिने व बोकडाचे वय ८ महिने पेक्षा कमी नसावे. शेळीगट खरेदीच्या अनुदानापेक्षा जादा होणारी रक्कम लाभधारकाने भरावयाची आहे.
४. ४० शेळ्या + २ बोकड गटाची खरेदीसाठी खरेदी समितीमध्ये
- लाभार्थी ज्या पशुवैद्यकीय संस्थेच्या कार्यक्षेत्रातील आहे त्या पशुवैद्यकीय संस्थेचा अधिकारी,
  - संबंधित तालुक्याचे पशुधन विकास अधिकारी (विस्तार)
  - पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी महाराष्ट्र मेंढी व शेळी विकास महामंडळाचे प्रक्षेत्र व्यवस्थापक व
  - स्वतः लाभार्थी यांचा समावेश असेल.
- या खरेदी समितीने शेळ्या व बोकडांची खरेदी पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी महाराष्ट्र मेंढी व शेळी विकास महामंडळ, पुणे यांच्या प्रक्षेत्राकडून करावी.
५. पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी महाराष्ट्र मेंढी व शेळी विकास महामंडळाने शेळी गटाचे वाटप करतांना लाभार्थी हिस्सा प्राप्त झाल्यानंतर प्रथम भरणान्यास प्रथम प्राधान्य (first come first served) या तत्वाचा अवलंब करावा.
६. निवड झालेल्या लाभार्थीने खरेदी प्रक्रियेपूर्वी लाभार्थी हिस्सा कार्यक्षेत्रानुसार प्रक्षेत्र व्यवस्थापक यांचेकडे जमा करावा (धनादेश/धनाकर्षद्वारे)
७. महामंडळाच्या प्रक्षेत्रापासून शेळी गटाची वाहतुक व ट्रांझिट विम्याचा खर्च लाभार्थ्याने स्वतः करावयाचा आहे.
८. गट मुल्यांधारित अनुदानाव्यतिरिक्त औषधी, वाहतुक, विमा, बांधकाम व इतर अनुषंगिक बाबींवरील होणारा अतिरिक्त खर्च लाभार्थ्याने स्वतः करणे अपेक्षित आहे.
९. पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी महाराष्ट्र मेंढी व शेळी विकास महामंडळ, पुणे यांनी प्रकल्पांतर्गत वाटप करावयाच्या शेळ्या व बोकड यांचे किमान १० दिवस जैव प्रतिबंधक व्यवस्थापन (Quarantine Management) करून आवश्यक ती जंतनाशके पाजून, योग्य ते लसीकरण करून आणि जनावरांच्या वयाचा , वजनाचा अभ्यास करून व योग्य त्या नोदी अभिलेख्यात ठेवून शेळी गटाचे वाटप करावे.
१०. प्रकल्पांतर्गत प्राप्त शेळी गटाचा विमा लाभार्थी व प्रक्षेत्र व्यवस्थापक यांचे नावे संयुक्तरीत्या उतरावणे बंधनकारक राहिल.
११. अनुदानावर प्राप्त झालेल्या शेळ्या व बोकड मृत पावल्यास नजिकच्या पशुवैद्यकीय दवाखान्यास सूचित करून मृत जनावरांचे शवविच्छेदन करून घ्यावे. मृत जनावरांमुळे मिळणाऱ्या विमा रकमेतून पुन्हा महामंडळाच्या प्रक्षेत्रामार्फत शेळ्या-बोकड खरेदी करावी.

**ड) इतर अनुषंगिक मार्गदर्शक सुचना:**

१. गट वाटपापूर्वी शेंड बांधकाम करणेत यावे. बांधकामाबाबत खात्री झाल्यानंतर शेळी गटाची खरेदी करावी. शेळी गट खरेदी केल्यानंतर शेंड बांधकाम व शेळी गट यांच्यासह लाभार्थी यांचे छायाचित्र (फोटो) घेण्यात यावे व ते प्रकल्पाच्या अभिलेख्यामध्ये जतन करावेत.
२. प्रकल्पांतर्गत शेंड बांधकामाकरिता संकल्पचित्र सोबत परिशिष्ट १ व २ मध्ये देण्यात आले आहे. ते विचारात घेऊन बांधकाम करण्यात यावे. बांधकाम ६५० चौ.फुट व खुली जागा कुंपनासह २००० चौ.फुट आवश्यक असून लाभार्थ्याकडे उपलब्ध असलेल्या जागेनुसार संकल्पचित्रामधील लांबी रुंदीमध्ये स्थानपरत्वे बदल होऊ शकतो.
३. मुरघास टाक्याचे संकल्पचित्र सोबत परिशिष्ट ३ मध्ये देण्यात आले आहे ते विचारात घेऊन बांधकाम करण्यात यावे.
४. मुरघास बॅगमध्ये मुरघास तयार करण्यासाठीची CD विभागामार्फत यापूर्वीच क्षेत्रियस्तरावर वितरित करण्यांत आलेली आहे. तसेच विभागाच्या संकेतस्थळावर ही CD उपलब्ध आहे. **यानुसार बॅगमध्ये मुरघास तयार करण्याचे प्रशिक्षण लाभार्थ्यांना देण्यांत यावे. याबाबत जिल्हा उपआयुक्त पशुसंवर्धन यांच्या सहकार्याने नियोजन करून तालुका किंवा जिल्हास्तरावर प्रशिक्षण द्यावे.** मुरघास करण्याकरिता लाभार्थी मुरघास बॅग किंवा मुरघास टाकीचा त्यांच्या इच्छेनुसार उपयोग करून शकतील. लाभार्थीला मुरघास बॅग किंवा मुरघास टाकी यापैकी एकाचा पर्याय लेखी स्वरूपात घ्यावा. मुरघास टाकीचा आकार हा १० फुट उंच X ४ फुट रुंद X ८ फुट खोल (लांब) अशा स्वरूपाचे असावे. मुरघास टाकी बांधकामाकरिता अतिरिक्त खर्च लाभार्थीने करावा. **मुरघास बॅगची खरेदी विभागाच्या दरकरारानुसार करावी. विद्युत चालित कडबाकुट्टी यंत्र हे विभागाच्या दरकरारानुसार खरेदी करण्यात यावे. ज्या लाभार्थ्यांना यापूर्वीच्या योजनेमधून कडबाकुट्टी यंत्र देण्यात आलेले आहे त्यांना कडबाकुट्टी यंत्र दुबारा देण्यात येवू नये.** मुरघास बॅग व टाकी मध्ये कसे तयार करावे याबाबतची CD जिल्हास्तरावर देण्यात आलेली आहे. त्या CD ची एक प्रत लाभार्थ्यांना देण्यात येवून त्यांचे मुरघास तयार करण्याबाबत स्वतंत्र एकदिवशीय प्रशिक्षण देण्यांत यावे.
५. प्रकल्पांतर्गत निवड करण्यात आलेल्या लाभार्थ्यांना ३ दिवसांचे ठाणबंद शेळीपालनाबाबत प्रशिक्षण देण्यात यावे. प्रशिक्षणामध्ये आरोग्याची काळजी, लसीकरण, चारा व्यवस्थापन, करडे संगोपन, जंतनाशक, लसीकरण इत्यादी बाबींचा समावेश करावा. सदरचे प्रशिक्षण हे गुणवत्तापूर्ण असावे. त्याकरिता पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी महाराष्ट्र मेंढी व शेळी विकास महामंडळ, गोखलेनगर, पुणे-१६ यांचे शेंळी-मेंढी प्रक्षेत्रावर प्रशिक्षण देण्यात यावे. प्रशिक्षणामध्ये शेंळीपालना संदर्भात आवश्यक त्या छापील पुस्तिका देण्यात याव्यात.

**इ) प्रकल्पाची अंमलबजावणी व सनियंत्रण:**

१. महामंडळाचे प्रक्षेत्र व्यवस्थापक हे या प्रकल्पाचे आहरण व संचालन अधिकारी आणि अंमलबजावणी अधिकारी म्हणून काम पाहतील. पशुधन विकास अधिकारी (विस्तार) हे विहीत मुदतीत अर्ज स्विकारून परिपूर्ण अर्ज शिफारशीसह जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी यांच्या मार्फत निवड समितीस (जिल्हा उपायुक्त पशुसंवर्धन, या कार्यालयास) सादर करतील.

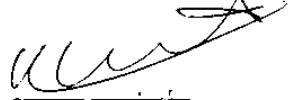
२. प्रकल्पामध्ये पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी महाराष्ट्र मेंढी व शेळी विकास महामंडळ, गोखलेनगर, पुणे-१६ यांनी त्यांच्या प्रक्षेत्रामार्फत शेळी गट खरेदीसाठी आवश्यक शेळी व बोकड पुरवठा, प्रशिक्षण याबाबी कराव्यात.
३. तालुक्यांतर्गत लाभार्थ्यांची नोंदवही पशुधन विकास अधिकारी (विस्तार) यांचेकडे ठेवावी. कार्यक्षेत्रांतर्गत लाभार्थ्यांची नोंदवही संबंधित पशुवैद्यकीय दवाखाना स्तरावर ठेवावी. तसेच पाठपूराव्यासंबंधी आणि सदर गटास दिलेल्या पशुवैद्यकीय सेवेसंबंधी नोंदी त्यात नोंदवाव्यात.
४. **विभागीय स्तरावर संबंधित प्रादेशिक सहआयुक्त पशुसंवर्धन व राज्याकरिता अतिरीक्त आयुक्त पशुसंवर्धन हे सनियंत्रण अधिकारी राहतील.**
५. या प्रकल्पासाठी वित्तिय कर्ज पुरवठ्यासाठीची आवश्यक तरतुद संबंधित जिल्ह्याच्या Potential Linked Credit Plan मध्ये करणे बाबतची कार्यवाही जिल्हा पशुसंवर्धन उपआयुक्त आणि जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी जिल्हा परिषद यांनी करावी.
६. महामंडळाने या प्रकल्पासाठी उपलब्ध झालेल्या निधीचा विहीत कालमर्यादेत पूर्णतः विनियोग करून त्या बाबतचे विहीत प्रपत्रातील उपयोगिता प्रमाणपत्र व भौतिक साध्याचा अहवाल विभागाकडे सादर करावा.
७. पविअ (विस्तार) यांनी प्रकल्पाचा मासिक प्रगती अहवाल दरमहा जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी जिल्हा परिषद यांना सादर करावा व जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी जिल्हा परिषद यांनी जिल्ह्याचा एकत्रित मासिक अहवाल पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी महाराष्ट्र मेंढी व शेळी विकास महामंडळ, गोखलेनगर, पुणे-१६. यांना सादर करावा व त्याची प्रत जिल्हा पशुसंवर्धन उपआयुक्त, प्रादेशिक पशुसंवर्धन सहआयुक्त व आयुक्त पशुसंवर्धन कार्यालयास द्यावी.
८. प्रकल्पांतर्गत तालुक्यात वाटप झालेल्या सर्व शेळी गटांची पडताळणी प्रत्यक्ष वाटपानंतर एक महिन्यांनी पविअ (विस्तार) यांनी करावी. जिल्ह्यांतर्गत वाटप झालेल्या २५ टक्के शेळी गटांची पडताळणी संबंधित जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी जिल्हा परिषद यांनी करावी. जिल्ह्यांतर्गत वाटप झालेल्या १० टक्के शेळी गटांची पडताळणी संबंधित जिल्हा पशुसंवर्धन उपआयुक्त यांनी करावी. विभागा अंतर्गत वाटप झालेल्या ५ टक्के शेळी गटांची पडताळणी संबंधित प्रादेशिक पशुसंवर्धन सहआयुक्त यांनी करावी. व्यवस्थापकिय संचालक, पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी महाराष्ट्र मेंढी व शेळी विकास महामंडळ, गोखलेनगर, पुणे-१६ यांनी राज्यातील वाटप झालेल्या एकूण शेळी गटाच्या १० टक्के शेळी गटांची पडताळणी करावी. तसेच आयुक्त पशुसंवर्धन यांचे मान्यतेने पशुसंवर्धन कार्यालयातील अधिकाऱ्यांनी प्रकल्पांतर्गत वाटप झालेल्या शेळी गटांची आकस्मीक पडताळणी करावी.

**फ) योजनेचे मुल्यमापन:**

प्रकल्पाचा कालावधी संपल्यानंतर ६ महिन्यात प्रकल्पाचा मुल्यमापन अहवाल खालील समितीने विहीत नमुन्यात आयुक्त पशुसंवर्धन कार्यालयास सादर करावा. या बाबतचा विहीत यथाअवकाश कळविण्यात येईल.

मुल्यमापन समिती

i.	जिल्हा पशुसंवर्धन उपआयुक्त, संबंधित.	अध्यक्ष
ii.	सहाय्यक आयुक्त पशुसंवर्धन प्रादेशिक पशुसंवर्धन सहआयुक्त, कार्यालय	सदस्य
iii.	प्रक्षेत्र व्यवस्थापक, विभागातील शेळी-मेंढी महामंडळाचे प्रक्षेत्र	सदस्य
iv.	पशुधन विकास अधिकारी, प्रादेशिक पशुसंवर्धन सहआयुक्त, कार्यालय	सदस्य

  
आयुक्त पशुसंवर्धन,  
महाराष्ट्र राज्य, पुणे-०१.

प्रत:

१. मा. सचिव (पदुम), कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग, मंत्रालय विस्तार, मुंबई-३२ यांना माहितीस्तव सविनय सादर.
२. प्रादेशिक पशुसंवर्धन, सहआयुक्त, (सर्व)
३. व्यवस्थापकीय संचालक, पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी महाराष्ट्र मेंढी व शेळी विकास महामंडळ, गोखलेनगर, पुणे-१६.
४. जिल्हा उपायुक्त पशुसंवर्धन,
५. जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी, जिल्हा परिषद.
६. प्रक्षेत्र व्यवस्थापक, (सर्व) पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी महाराष्ट्र मेंढी व शेळी विकास महामंडळ.

**निवड करण्यात आलेल्या लाभार्थ्यांकडून घ्यावयाच्या बंधपत्राचा नमुना**

श्री / श्रीमती / कु. ----- रा.----- ता.-----जि.-----  
प्रतिज्ञापुर्वक लिहून देतो / देते की, व्यवस्थापकीय संचालक ----- यांचेकडून येणाऱ्या राष्ट्रीय कृषी विकास योजने अंतर्गत ४० शेळ्या व + २ बोकड शेळी गट ५० टक्के अनुदानावर वाटप अंतर्गत जिल्हा पशुसंवर्धन उपआयुक्त, जिल्हा ----- यांचेमार्फत आज दिनांक ----- रोजी माझे प्रकरण मंजूर झाले असून, त्या नुसार मी शासनाने विहित केलेल्या पध्दतीस अनुसरून मला लागू असलेल्या ५० टक्के अनुदानावर ४० शेळ्या व + २ बोकड याप्रमाणे शेळी गट खरेदी करीन.

१. सदर योजने अंतर्गत प्राप्त होणाऱ्या शेळ्या व बोकडांचे योग्य तऱ्हेने पालनपोषण करून माझ्या कुटुंबाचे आर्थिक उत्पन्न वाढविण्यासाठी प्रयत्न करेन.
२. अनुदानावर प्राप्त झालेल्या गटातील शेळ्या व बोकड पशुसंवर्धन खात्याच्या व महामंडळाच्या अधिकाऱ्यांना तपासणी करिता आवश्यक त्या वेळेस दाखविण्याची जबाबदारी माझ्यावर आहे व मी ती निश्चित पार पाडेन.
३. अनुदानावर प्राप्त झालेल्या शेळ्या व बोकड आजारी पडल्यास अथवा पशुवैद्यकाची गरज पडल्यास नजिकच्या पशुवैद्यकीय दवाखान्यात घेऊन जाईन व त्यांच्या सल्ल्यानुसार उपचार करून घेईन.
४. या योजने अंतर्गत प्राप्त झालेली जनावरे ५ वर्षे योग्य रितीने सांभाळणे आणि शेळी पालन व्यवसाय करणे माझे बंधनकारक आहे. या दरम्यान विमा काढलेल्या जनावरांचा विम्याचा बिल्ला कानातून पडल्यास त्याबाबत त्वरीत बँक / विमा कंपनी / पशुधन विकास अधिकारी (विस्तार) यांना कळविणे माझे बंधनकारक आहे, याची मला जाणीव आहे.
५. अनुदानावर प्राप्त झालेल्या शेळ्या व बोकड मृत पावल्यास नजिकच्या पशुवैद्यकीय दवाखान्यास सूचित करून मृत जनावराचे शवविच्छेदन करून घेईन. मृत जनावरामुळे मिळणाऱ्या विमा रकमेतून महामंडळाच्या प्रक्षेत्राकरिता शेळ्या व बोकड खरेदी करणे माझे बंधनकारक राहील.
६. अनुदानावर प्राप्त झालेल्या जनावरांना साथीच्या रोगापासून संरक्षण मिळण्यासाठी वेळोवेळी लसोकरण करून घेण्याची जबाबदारी माझी राहील.
७. मी अनुदानावर प्राप्त झालेली जनावरे पशुसंवर्धन खात्याचे व महामंडळाचे अधिकाऱ्यांच्या पुर्वपरवानगी शिवाय विकणार नाही.
८. मी लाभधारक किंवा माझे / माझी पती / पत्नी यापैकी कोणीही शासकीय / निमशासकीय / स्थानिक स्वराज्य संस्थेच्या सेवेत किंवा सेवा निवृत्त नाही.
९. या योजनेचा लाभ मिळाल्यास वनक्षेत्रा नजीकच्या कार्यक्षेत्रांतर्गत पर्यावरणाचा न्हास होणार नाही याची मी दक्षता घेईन.
१०. शासन निर्णयात नमूद असल्यानुसार विहित मुदतीचा शेळी गटाचा विमा उतरविण्यासाठी आवश्यकतेनुसार अनुदानाव्यतिरिक्त जादाची रक्कम भरण्यास मी तयार आहे.
११. मी आज मितीस बेरोजगार आहे.

वरीलप्रमाणे सर्व अटी व शर्ती मला मान्य असून, शासनाकडून प्राप्त झालेल्या अनुदानाचा मी गैरवापर केल्याचे आढळून आल्यास माझेवर नियमानुसार कारवाई करण्यात येईल, याची मला जाणीव आहे.

साक्षीदाराची स्वाक्षरी. नाव व पूर्ण पत्ता

१. -----  
२. -----

लाभार्थीची स्वाक्षरी  
लाभार्थीचे नांव:

प्रतिस्वाक्षरीत  
पशुधन विकास अधिकारी (विस्तार)  
पंचायत समिती ----- ता ----- जिल्हा -----

**पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी महाराष्ट्र मेंढी व शेळी विकास महामंडळ, गोखलेनगर, पुणे-१६.**  
**राष्ट्रीय कृषी विकास योजनेंतर्गत लाभार्थ्यांना ४० शेळ्या व २ बोकड शेळी गट ५० टक्के अनुदानावर वाटप**  
**योजना लाभार्थीने करावयाच्या अर्जाचा नमुना**

- १) अर्जदाराचे नाव: श्री/श्रीमती/कु. -----  
(फोटो ओळखपत्राची सत्यप्रत जोडावी.)
- २) पत्रव्यवहाराचा पत्ता: गावाचे नाव (मु.पो.)-----  
तालुका ----- जिल्हा ----- पिनकोड -----  
संपर्कासाठी अर्जदाराचा दूरध्वनी / भ्रमणध्वनी क्र.-----
- ३) अर्जदाराचे वय : (पूर्ण वर्षांमध्ये) ----- ४) लिंग: स्त्री/पुरुष (लागू असेल त्यावर ✓ खूण करावी)
- ४) कुटुंब सदस्य संख्या : पुरुष ----- महिला ----- एकूण -----
- ५) अर्जदाराची जात: ----- प्रवर्ग : ----- (जातीचा दाखला जोडवा)
- ६) अर्जदाराच्या मालकीची स्वतःची किंवा कुटुंबाची शेतजमिन आहे का ? : होय/नाही (लागू असेल त्यावर ✓ खूण करावी)  
असल्यास तपशील: ----- एकर ----- गुंठे (७/१२ उतारा जोडवा)
- ७) चारापके घेण्यासाठी सिंचन व्यवस्था उपलब्ध आहे का ? होय/नाही (लागू असेल त्यावर ✓ खूण करावी)
- ८) अर्जदाराकडे शेळ्यांसाठी वाडा बांधावयास किमान ३ गुंठे जागा उपलब्ध आहे का ? : होय/नाही (लागू असेल त्यावर ✓ खूण करावी)
- ९) अर्जदार अनुसूचित जाती/अनुसूचित जमाती प्रवर्गातील आहे का ? : होय/नाही (लागू असेल त्यावर ✓ खूण करावी)  
असल्यास जातीच्या दाखल्याची प्रत जोडावी.
- १०) अर्जदार अपंग आहे का ? : होय/नाही (लागू असेल त्यावर ✓ खूण करावी) (असल्यास प्रमाणपत्राची छायांकित प्रत जोडावी)
- ११) अर्जदार सुशिक्षित बेरोजगार आहे का ? : होय/नाही (लागू असेल त्यावर ✓ खूण करावी) असल्यास सेवायोजन कार्यालयाच्या नोंदणीपत्राची अद्ययावत प्रत जोडावी.

अलिकडील  
काढलेला व  
सांक्ष्णिकित केलेला  
फोटो

प्रमाणित करतो / करतं की. वर नमूद केलेली माहिती पूर्णपणे सत्य आहे. सदर माहितीमध्ये कोणतीही असत्यता आढळल्यास त्याची संपूर्ण जबाबदारी माझ्यावर राहिल. त्यामुळे मी उक्त योजनेचा लाभ मिळण्यास अपात्र ठरेन अथवा मला योजनेखाली मंजूर करण्यात आलेल्या लाभाची वसूली माझेकडून करण्यात येईल याची मला जाणीव आहे व त्यास माझी पूर्ण संमती आहे

अर्जदाराची सही/अंगठा



### अर्जासोबत जोडावयाची कागदपत्रे

१. फोटो ओळखपत्राची सत्यप्रत
२. ७/१२ व ८-अ उतारा आणि ग्रामपंचायत नमुना नं.८
३. जातीच्या दाखल्याची सत्यप्रत
४. अपंगत्व प्रमाणपत्र सत्यप्रत
५. अद्ययावत रोजगार- स्वयंरोजगार कार्यालयाचे नाव नोंदणी कार्डची सत्यप्रत.
६. अपत्य दाखला (ग्राम पंचायत यांचा)

### प्रमाणपत्र:

प्रमाणित करण्यात येते की, अर्जदार श्री. /श्रीमती / कु.-----

यांनी वरील प्रमाणे नमूद केलेल्या माहिती पैकी प्रत्यक्ष पडताळणी करावयाच्या बाबींची संबंधिताचे घरी जाऊन प्रत्यक्ष पडताळणी केली आहे. त्यानुसार नमूद तपशील बरोबर आहे.

स्वाक्षर:-

डॉ / श्री.

सहा.आयुक्त पशुसंवर्धन, तालपसचि-----/

पविअ, पवेद श्रेणी-१ -----/

सहा.पविअ/प.प., पवेद श्रेणी-२ -----/

## कार्यालयीन उपयोगासाठी

श्री / श्रीमती / कु. ----- रा.----- ता.----- जि.-----  
यांचा अर्ज दिनांक ----- रोजी ----- वाजता प्राप्त झाला. सदर अर्जाची नोंद राष्ट्रीय कृषी विकास योजने अंतर्गत  
लाभार्थ्यांना ४० शेळ्या व २ बोकड शेळी गट ५० टक्के अनुदानावर वाटप योजना या योजनेकरीताच्या लाभार्थी अर्ज नोंदवहीतील -----  
या क्रमांकावर घेण्यात आली आहे.

पशुधन विकास अधिकारी (विस्तार)

पंचायत समिती -----

जिल्हा -----

## :पोच पावती :

श्री / श्रीमती / कु. ----- रा.----- ता.----- जि.-----  
यांचा राष्ट्रीय कृषी विकास योजने अंतर्गत लाभार्थ्यांना ४० शेळ्या व २ बोकड शेळी गट ५० टक्के अनुदानावर वाटप योजना या योजने  
अंतर्गत लाभ मिळणेसाठीचा अर्ज दिनांक ----- रोजी ----- वाजता प्राप्त झाला. अर्जाची नोंद या योजनेकरीताच्या  
लाभार्थी अर्ज नोंदवहीतील ----- या क्रमांकावर घेण्यात आली आहे.

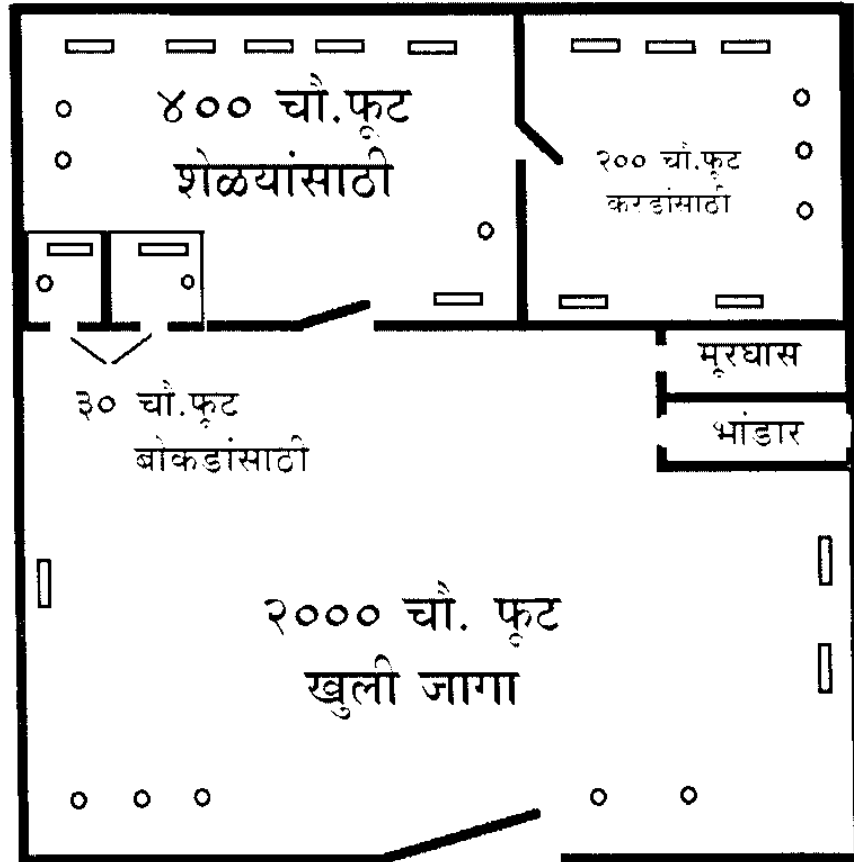
पशुधन विकास अधिकारी (विस्तार)

पंचायत समिती -----

जिल्हा -----

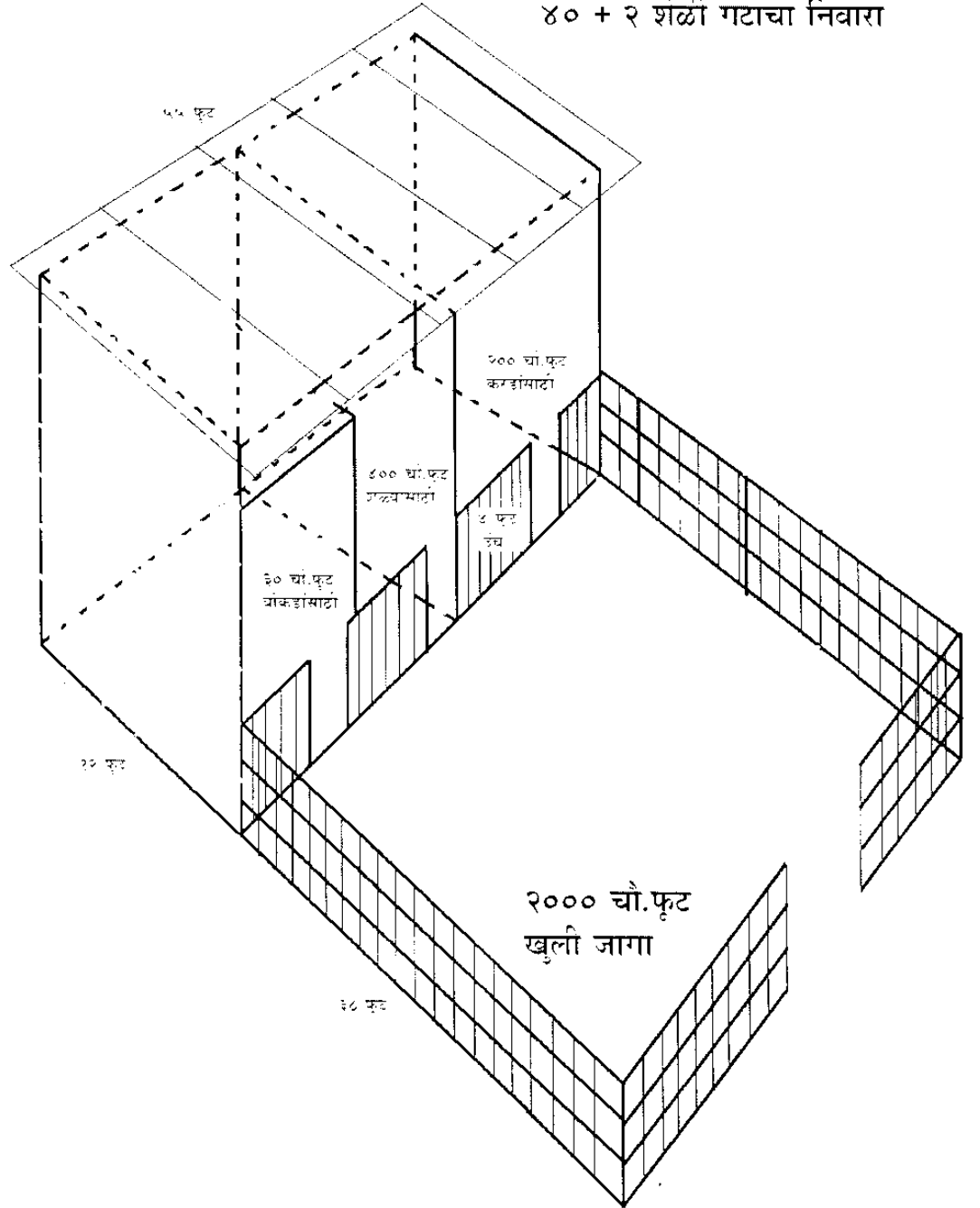
परिशिष्ट १

ठाणबंद पध्दतीने संगोपन  
करण्यासाठी  
४० + २ शेळी गट स्थापन करणे  
फ्लोअर प्लॅन



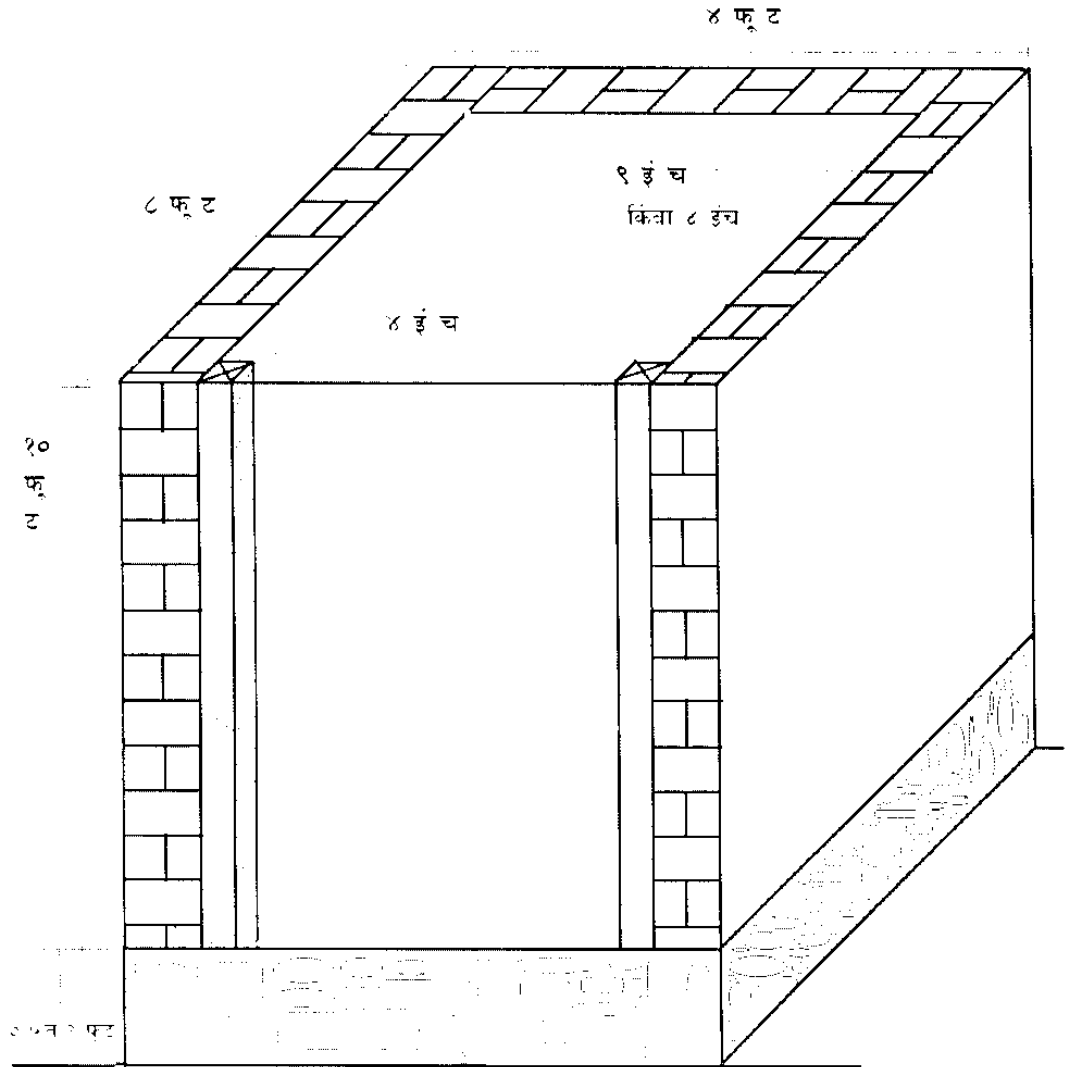
## परिशिष्ट २

ठाणबंदपणे संगोपन करण्यासाठी  
४० + २ शेळी गटाचा निवारा



### परिशिष्ट - ३

आयाताकृति मूरघास टाके - संकल्पचित्र



परिशिष्ट ४

अ.क्र.	जिल्ह्याचे नाव	तालुक्याची संख्या	अवर्षण प्रवण क्षेत्र तालुक्यांची संख्या	प्रस्तावित तालुके शेळी गट वाटपासाठी	गट वाटप संख्या	रु.१,५०,०००/- च्या मर्यादेमध्ये ५०% अनुदानाची प्रस्तावित रक्कम (रूपये)
१	पुणे	१४	१२	२	८	१२०००००/-
२	सातारा	११	४	७	२८	४२०००००/-
३	सांगली	१०	७	३	९	१३५००००/-
४	सोलापूर	११	१०	१	४	६०००००/-
५	कोल्हापूर	१२	-	१२	४८	७२०००००/-
६	नाशिक	१५	१३	२	८	१२०००००/-
७	भुळें	४	३	१	४	६०००००/-
८	नंदुरबार	६	४	२	८	१२०००००/-
९	जळगाव	१५	७	८	३१	४६५००००/-
१०	अहमदनगर	१४	१०	४	१६	२४०००००/-
११	औरंगाबाद	९	६	३	१२	१८०००००/-
१२	जालना	८	२	६	२४	३६०००००/-
१३	परभणी	९	२	७	२८	४२०००००/-
१४	हिंगोली	५	२	३	१२	१८०००००/-
१५	बीड	११	६	५	२०	३००००००/-
१६	नांदेड	१६	४	१२	३६	५४०००००/-
१७	उस्मानाबाद	८	३	५	१५	२२५००००/-
१८	लातूर	१०	४	६	१८	२७०००००/-
१९	बुलढाणा	१३	९	४	१२	१८०००००/-
२०	अकोला	७	७	०	०	०
२१	वाशिम	६	६	०	०	०
२२	अमरावती	१४	९	५	१५	२२५००००/-
२३	यवतमाळ	१६	१२	४	१२	१८०००००/-
२४	वर्धा	८	-	८	२२	३३०००००/-
२५	नागपूर	१४	१	१३	३७	५५५००००/-
२६	भंडारा	७	-	७	१९	२८५००००/-
२७	गोंदिया	८	-	८	२२	३३०००००/-
२८	चंद्रपूर	१५	३	१२	३४	५१०००००/-
२९	गडचिरोली	१२	३	९	२५	३७५००००/-
३०	ठाणे	१५	-	१५	४३	६४५००००/-
३१	रायगड	१५	-	१५	४३	६४५००००/-
३२	रत्नागिरी	९	-	९	२५	३७५००००/-
३३	सिंधुदुर्ग	८	-	८	२२	३३०००००/-
	एकूण	३५५	१४९	२०६	६६०	९,९०,००,०००/-

# RKVY Proforma

## Rashtriya Krishi Vikas Yojana - Monthly Progress Report of Physical and financial achievement

Name of the Scheme -	Establishment of stall fed	40+2 Goat units by	Punyashloka	Ahiyadevi	Maharashtra	Mendhi va Sheli	vikas
Mahamandal							

Year -	(Rs. in lakh)
2000	1.11
2001	1.26
2002	1.18
2003	1.18
2004	1.18
2005	1.18
2006	1.18
2007	1.18
2008	1.18
2009	1.18
2010	1.18
2011	1.18
2012	1.18
2013	1.18
2014	1.18
2015	1.18
2016	1.18
2017	1.18
2018	1.18
2019	1.18
2020	1.18
2021	1.18
2022	1.18
2023	1.18
2024	1.18
2025	1.18
2026	1.18
2027	1.18
2028	1.18
2029	1.18
2030	1.18

Name of the District		Cumulative progress till end of month.....2014						Remarks
Sr.No.	Items of the expenditure	Funds released	Financial			Physical achievement		
1	2	3	4	5	6	7	8	
			Monthly Expenditure	Progressive expenditure	Monthly	Progressive		
1	Livestock purchases							
2	Construction of shed with fencing							
3	Feeder and water							
4	Deworming, Tick Eradication & and Supply mineral bricks							
5	Livestock insurance							
6	Silage bag or silage tank							
7	Chaff cutter 2 HP							
8	Purchase of kit for enrichment of poor quality fodder , fodder seed, perennial grasses sets.							
9	No. of Beneficiaries Trained							
	Total							